

Током ванредног стања дошло је до кршења и ограничавања права грађана, што ће довести до тога да судови буду затрпани тужбама за накнаду штете настале током ванредног стања, рекла је у Новом дану Вида Петровић Шкоро, председница Центра за правосудна истраживања. Саво Манојловић из Удружења за заштиту уставности и законитости (УЗУЗ) напомиње да је повреда права било толико да неће моћи све да испрате.

"Мене као правника је посебно изненадило када је премијерка у Скупштини рекла да су штитили животе посланика и да су ионако у парламенту већина њихови посланици и да би исто реаговали. Са таквим образложењем је елиминисана законодавна власт. Судство је добило упутства како да суди, без Уредбе. А Уредба је пренела овлашћења на министарство. Не знам да ли ћемо видети последице, али наравно да ће се судови затрпати новим тужбама. Сада ће кренути тужбе за накнаде штете, кренуће радни спорови и то ће бити проблем", напомиње Петровић Шкоро.

Осврћући да се на изјаву премијерке Ане Брнабић да судови воле да пресуђују штету, гошћа Новог дана је рекла да судови суде по закону и скренула пажњу на то да је Брнабић тужбе за одштету споменула као проблем, а не као право.

Манојловић истиче да ће се поред бројних кршења права грађана УЗУЗ посебно пратити положај притворених грађана. Он каже да су сви они пуштени да се бране са слободе, али да њихова ситуација није правно чиста.

"Председник ће аболицијом покушати да реши ову ситуацију. Немогуће је да те пресуде правно опстану и биће узрок губитака спорова наше државе пред Европским судом за људска права. Грађани ће из буџета плаћати грешке државне администрације", оцењује Манојловић.

Петровић Шкero подсећа да је Устав прописао која се права не могу кршити током ванредног стања, али и на то да је посланик владајуће већине Владимир Ђукановић изјавио: "Каква, бре, демократија у време ванредног стања?".

Говорећи о примерима кршења права, она каже да ће се дуго расправљати да ли је и на који начин кршено право на достојанство. Када је у питању право на психички и физички интегритет, наводи пример особа оболелих од аутизма, којиме је ток после више од месец дана дозвољено да свакодневно излазе из својих кућа када пожелеле.

Подсећа и на пример миграната у мигрантским камповима, које је чувала војска, за које је председник Александар Вучић рекао да су крали јер нису имали довољно хране и пита како је могуће да се у центру који контролише држава тако нешто дешава.

Ту је и право на правично суђење, које се не може ограничити увођењем ванредног стања, за које каже да је кршено у низу сегмената и наводи да су такозвана "скајп суђења" у почетку спровођења на основу препоруке Министарства правде, а не Уредбе Владе.

Поред спорног увођења самог ванредног стања уз супотпис председнице Скупштине,

председнице Владе Србије и председника Републике, што је напомиње Шкоро - изузетак који је Устав предвидео, она указује и на то како је прва Уредба од увођења ванредног стања донета. Уместо потписа премијера уз супотис председника државе, Уредбу су потписали председник Вучић и министар спољних послова и потпредседник Владе Ивица Дачић. Та Уредеба је касније мењана 11 пута.

Манојловић оцењује да је само проглашење ванредног стања била једна врста државног удара. Он напомиње да би воља једног човека стајала испред свега и да је ванредно стање уведено у Скупштини, али да се на овакав начин желело да се у ванредном стању отворено ствара култ једне личности.

Према његовој оцени, грађани су ти који су током ванредног стања штитили уставни поредак организовањем петиција, онлине акцијама и побунама против хапшења притворених.

(Н1)